

Етнічна мозаїка України

Короткий сюжет - «Звідки в Україні євреї»

Формат: інформаційний графічний сюжет з інфографікою та закадровим голосом диктора.

Тривалість: 3-5 хвилин

Мінімальний сценарій

Час	Голос диктора	Візуальний ряд
00.00-00.10	Етнічна мозаїка України.	Заставка. «Етнічна мозаїка України». «ЄВРЕЇ»
00.10-00.25	<p>Ще на початку першого століття нашої ери Євреї-торговці прибули на територію України разом із грецькими колоністами та оселились на узбережжі Чорного моря довкола сучасних Керчі та Севастополя Пізніше цих євреїв почали називати «кримчаками».</p> <p>З IX століття в Криму поблизу сучасної Феодосії оселилась ще одна група єврейських громад — караїми.</p> <p><i>Згодом євреї Криму опинились під владою Кримського ханства і проживали в мусульманському світі. Їм дозволялось вільно сповідувати свою релігію, займатись торгівлею, працювати лікарями та перекладачами.</i></p>	<p>Карта України. Карта Криму. Керч, Севастополь високогірні поселення Чуфут-Кале та Мангуп Феодосія</p> <p>Ілюстрація Караїмське кладовище https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%BB%D0%BE_%D0%91%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%BE%D0%BB%D0%B8_%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BC%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5_%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B1%D0%B8%D1%89%D0%B5.jpg</p>
00.25-00.40	<p>Одне із найперших писемних джерел про Київ «Київський лист»— згадує общину мандрівних євреїв, які мешкали тут на початку X століття. На початку XIII століття єврейські</p>	<p>1. Київський лист http://cudl.lib.cam.ac.uk/view/MS-TS-00012-00122/1</p> <p>карта 3 містами</p>

	<p>громади існували в таких містах як Острозь, Володимир-Волинський, Чернігів. Євреї прибули сюди із Західної та Центральної Європи, і їх називали ще <i>ашекеназі</i>.</p>	<p>Острозь, Володимир-Волинський, Чернігів</p>
<p>00.40-01.00</p>	<p>у XIII ст. в південно-західних землях князь Данило Галицький запрошував торговців й ремісників з інших країв займатись комерцією та ремеслами. Серед запрошених були євреї, а також вірмени, німці та поляки.</p> <p>У XVI – XVII ст. Єврейські громади активно розвивались довкола таких містечок як Тульчин, Полонне, Корець, Умань, Шаргород та інші.</p>	<p>(іл. «Хасид та його дружина»)</p> <p>Карта України Тульчин, Полонне, Корець, Умань, Шаргород</p>
<p>01.00-01.15</p>	<p>Взаємне ставлення євреїв та українців було на той час різним: від презирливого до повної симпатії та підтримки. Попри те, у ході визвольної війни Богдана Хмельницького проти польської корони були знищені десятки єврейських громад і вбито близько 14-18 тисяч євреїв.</p> <p><i>Століттям пізніше в Умані відбулась ще одна трагічна подія — під час взяття Умані під керівництвом Максима Залізняка та Івана Гонти за три дні у місті загинуло близько 3000 поляків та євреїв.</i></p>	<p>Титульна сторінка видання Натан Гановер «Безодня відчаю» (<i>Євен мецула</i>, 1653)</p>
<p>01.15-01.30</p>	<p>Умань пізніше стала великим центром паломництва як місце</p>	<p>Фото Хасиди Умань</p>

	<p>поховання релігійного лідера, рабина Нахмана з Брацлава.</p> <p>Рабі Нахман та його учні були послідовниками хасидизму (побожний, благочестивий) — нової течії в юдаїзмі. Чільне місце в такій хасидській громаді відтепер займав цадик — праведник, довкола якого збирались учні та їхні родини.</p>	
<p>01:30- 01:45</p>	<p>На Буковині центром єврейського життя були Чернівці. Тут саме німецька мова була мовою повсякденного спілкування євреїв, нарівні з їдишем. Єврейські діти навчались в німецькомовних державних школах, в місті засновували модерні реформістські синагоги.</p>	<p>Кінотеатр Чернівці. Колишня синагога.</p>
<p>01:45- 02:00</p>	<p>з 1791 року, Після поділу Польщі, євреї стали підданими Російської імперії. Тоді їх налічувалось 400-500 тисяч і мешкали вони на території, яка отримала назву Смуга осілості.</p>	<p>(іл. 5. Мапа Смуги осілості) 1815 р.</p>
<p>02:00- 02:15</p>	<p>На початку Першої світової війни єврейські громади активно підтримали патріотичні гасла своїх урядів. За роки війни близько 400 тис. євреїв були мобілізовані до рос. армії. Загалом форму австро-угорської армії одягли близько 300 тис. євреїв,</p>	<p>Фото Перша світова солдати з двох сторін фронту</p>

<p>02:15-02:45</p>	<p>У часи Центральної Ради (1917-18 р.р.) було проголошено національну автономію для етнічних меншин України, зокрема єврейської. В уряді навіть існувало Міністерство єврейських справ а при <i>при Кам'янець-Подільському університеті</i> було відкрито кафедру єврейської культури.</p> <p><i>У цей же час була створена Культур-Ліга — єврейська світська благодійна і культурно-просвітницька організація.</i></p>	 <p>https://www.radiosvoboda.org/a/ukrainian-banknotes-1917-1921/28449363.html</p> <p>1. Універсал Центральної ради</p>
<p>02:45-03:00</p>	<p>1930-ті рр. пройшли під знаком перманентного більшовицького терору в тому числі й для єврейського населення. Більшість синагог в Україні припинила свою діяльність, значна частина рабинів та інших служителів культу були репресовані. Не обійшов єврейські спільноти Голодомор 1932–1933 помітна частина євреїв із містечок та хліборобських колоній розділила трагічну долю українських селян.</p>	<p>Голодомор , репресії Руїни синагог.</p>
<p>03:00-04:10</p>	<p>Друга світова війна принесла людству ще й страшну трагедію — Голокост. Перше масове вбивство —</p>	<p>(іл. 8. Пам'ятник «Менора») Бабин Яр Карта Таборів смерті у</p>

	<p>більше 23 000 євреїв — відбулось в серпні 1941 року в Кам'янці-Подільському, а місяцем пізніше вже в Бабиному Яру в Києві було вбито більше 34 тисяч євреїв за два дні. Бабин Яр став символом Голокосту в Україні. На загал жертвами Голокосту стали майже 1,6 млн євреїв України. Їх вбивали в містах та селах, де вони проживали, депортовували до таборів смерті — Аушвіцу, Белжеця і Трєблінки.</p>	<p>Польщі.</p>
<p>04:10-05:10</p>	<p>вперше публічно вшанувати пам'ять розстріляних євреїв в Бабиному Яру стало можливим під час так Хрущовської «відлиги» у 1966 році це зробили спільно київські євреї та українські громадські діячі та письменники, які приєднались до них.</p>	<p>"Я хочу звернутися до вас, євреїв, як українець — як член української нації, до якої я з гордістю належу. Бабин Яр — це трагедія всього людства, але сталася вона на українській землі. І тому українець не має права забувати про неї...".</p> <p>Іван Дзюба:</p>
<p>05:10-05:25</p>	<p>Євреї у сучасній Україні є такими ж, як і українці в Україні. Вони говорять про ті самі проблеми, розподіляються так само соціально і географічно, аналогічно бачать українське протистояння з Росією тощо. Євреї у східній Україні більш проросійськи налаштовані – так само, як і місцеві українці; в Одесі євреї більш космополітичні – так само, як і одеські українці. В Києві та Львові євреї підтримували Майдан – точно так само, як київські та львівські українці.</p>	<p>Фото сучасної України Фото сучасних людей</p>

	Євреї, які зараз мешкають в Україні – це українці єврейського походження. <i>Йоханан Петровський-Штерн</i> <i>Професор єврейської історії</i> <i>Північно-Західного</i> <i>університету в Чикаго</i>	
	Титри	Фільм створений за підтримки УКФ